

J E L E N K Ö R.

87. szám

Pest szerda october' 29dikén

1834.

F o g l a l a t: Magyar- és Erdélyország (orsz. ülésben az urbéri 2dik czikkely végezve; kinevezés; Zala megyei új tisztikar; Parczer és Orosz Péter †; m. tudom. társasági jelentés; m. k. kamarai tud. Oct. 15ki földrengés Kisvárdán, Losonczon, Kolozsvárott, S. Ujhelyben, N. Váradon, Debreczenben, Fényen, Szaniszlón, 's Piskolt és Körtyélyesen; aradi 's fertőmelléki szüret; tűz Német-Kereszturon, Ormezón, Felső-Nánán, Pakson; vak-intézeti jelentés.) Spanyolország (Carlos bocsnata; takarékosági 's új financiai terv; összeesküvések; párthadak állása 's egyebek.) Portugália (Pedro eltakarítása; Palmellát ostromlák; Napier lemond.) Franciaország (Derlon fölszólítása, Leon gr. 's Livingston.) Anglia (az angol lapok O Connell és Cobbetről; Irland 's a' kormány; Durnam; Bentink; londoni nagy tűz; Sligo szavai a' négerrekhez 's a' t.) Oroszország (a' rendőrség, a' foglyok száma 's osztálya.) Törökország (Ibrahim 's a' drúzok 's t. ef.) Gabonaár 's pénzkelet.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony: A' 242dik orsz. ülésben a' királyi leírás pontival összehasonlított urbéri munkálatnak már 2dik czikkelyét is egészen elvégezték a' KK. és RRék.

A' nm. m. kir. u. Kancellaria egy megürült helyre a' horvátországi törvénytáblánál annak eddigi jegyzőjét Dominich Sándort nevezé ki.

Zala vmegyébül: A' f. évi sept. 22kén Zala-Egerszegen tartott megyei székujtáskor lett tisztikar névsora ez: Horváth János kamarás ur első alispáni hivataláról végképen lemondván, első alispán Névedy Bottká József ur, 1281 szótöbbséggel. 2. Kerkapolyi István; főjegyző: Skublics Aloiz. 1ső aljegyző: Tuboly Mihály; 2dik: Zob János; levéltárnok: Hány Farkas; számvevő: Csik Boldizsár; fő-adószedő Koppányi Ferencz; fő-ügyvéd: Molnár János; 1ső alügyvéd: Nagy József; 2dik: Csesznák János; segéd-számvevő: Nagy Sándor; lajstromzó: Kozáry László. Tapolezai járásban főszolgabíró: Kuthy Pál; al: Malatinszky Ferencz 's Möröczka Károly; aladószevő: Somody Mózes; esküttek: Adán János, Ohidy Gábor 's Mezericzky Károly. Szántói járásban főszolgabíró: Szigethi Daniel; al: Horváth Pál 's Nagy Pál; al-adószedő: Töreky János; esküttek: Kosár József, Salamon János 's Töreky József. Kapornaki járásban fő-szolgabíró: Rajky Zsigmond; al: Palini Inkey Sándor 's Csányi Elek; aladószedő: Thassy Gábor; esküttek: Koltay Lajos, Besenyey Barnabás 's Kámán Ferencz. Egerszegi járásban fő-szolgabíró: Simon Mihály; al: Farkas Imre, 's Halasy Ignác; al-adószedő: Szigethy István; esküttek: Stefanics Ignác, Baranyay Pál 's Nagy Imre. Lövői járásban főszolgabíró: Bertalan Pál; al: Marton József és Szente Mihály; aladószedő: Sóos József; esküttek: Király István, Baka János és Simon János. Muraközi járásban főszolgabíró: Gábelics Ferencz; al: Horváth Péter 's Tomásich István; aladószedő Barich János; esküttek: Glavina József, Gramasics István és Csárics Ferencz. A' kinevezett új táblabírák közt vagon Császár Ferencz h. ügyvéd 's a' magyar tudom. Társaság I. tagja.

Parczer János m. k. u. kamarai tanácsos munkás életének 58 évében öröklétre költözött Budán oct. 20kán, Csicserben pedig Ungnak szerett főjegyzője Orosz Péter ur oct. 2kán.

Magyar tudós társasági jelentés.

Megjelentek 's Eggenberger József pesti könyvárosnál kaphatók, a' „Magyarjátékszini jutalmazott feleletek, a' magyar tudós társaságnak

1833beli ezen kérdésére: Miképen lehetne a' magyar játékszint Budapesten állandóan megalapítani? I. Fáy András felelete. II. Kállay Ferencz felelete. III. Jakab István felelete. Kiadta a' magyar tudós társaság. Budán a' m. k. Egyetem betűivel 1834. Ára a' közép papirosu példánynak kötve 36 kr. pengőben, a' szebb papirosunak 48 kr. peng. Oct. 26. 1834.

a' Titoknok által.

A' nm. m. k. u. Kamara a' musznai határvám és 30adnál megürült vám és 30ad-szedőségre Beyer Aloizt az ujsandeczi kerület ideigleni biztosát; az aradi sóhivatalnál ujdun rendszerezett tisztirnokságra pedig az eddig ottan mázsásul szolgált Fritz Károlyt nevezé ki, a' Kayser Ferencz előléptővel megürült másod-mázsás helyet ugyanazon sóhivatalnál jövendőre teljesen megszüntetvén. A' 30ados és 30adi ellenőr-tisztség Fürstenfelden megüresült. Pausch János 30ados Noviban és Schütter Ferencz bányász-kamarai erdész Gyökésen, 7ber 18kán meghaláloztak.

Kisvárdá (Szaboles) oct. 18kán: A' jelen emberkort meghaladt idei hőség, és szüntelen szárazság rendkívüli következt az adósul soha nem maradó természet figyelmezői szorongva várták. Há maradt ez a' maga örökös törvényeihez, midőn e' f. h. 15kén reggel mintegy 7 $\frac{1}{4}$ kor egy földrengéssel borzasztott meg bennünket. Az égi madarak csoportos és nyugtalan repdesési, hamar utánok pedig egy napkelettől nyugotfelé irányzott nagy robaj, előjáróji valának a' rögtön követett ringatásnak, mellyhez hasonlóul itt nem emlékeznek. A' hatalmas tünet a' földet nem hintáztatta, hanem rázta szakadatlan mintegy 20—24" perczig 's közte három erősebb lökés tapasztaltatott. A' kath. templom falát itt több helyütt megrepeszté, a' torony keresztjét észrevehetőleg elfordítá, több kéményt elrontott, némelly lakot haszonvehetlenné tett; a' szomszéd felső-Litkei templom boltozatját annyira meghasítá, hogy helyrehozásaig az isteni tisztelet, ha el nem marad, félelem közt fog tartathatni. Hasonló rombolatokat hallunk az egész vidékről; a' révészek 's halászok életveszéllyel érzék a' Tiszán és Szamoson a' természet ezen nagy erőszakát, melly az elég mélyre apadt folyók felduzzasztott habjait a' magas partokon csapdozta ki. Ezután a' több

havi tiszta ég borúra vált, 's a' következett nap új veszélyel fenyegetni látszott, midőn szokatlan terhes felhők esti 6 óra tájban éjszakra tolongtak fel, de a' mellyek szint' éjfélig tartott erős égi-háboruban oszlottak el, lanyhás esőt hagyván magok után, melly az őszi kiszáradt vetéseket talán még életre hozza, 's a' hegyaljai szüretelőknek valami aszút is adhat. — **Losonc** oct. 20kán: F. h. 15kén reggeli 7 óra tájban Nógrád egyéb részeit is földindulás reszketteté meg, délnyugatról vizirányosan jöve 's mintegy egy perczig tartva. Ereje olly nagy volt, hogy több helyen a' falon függött kardok, puskák 's t. megmozdultak 's az órákban némi csörömplés vétetett észre; az ebek nyugtalanul futkároztak 's félénkül ugattak. Kárt itt nem okozott. 17kén esti 8 óra tájban olly villám és dörgéssel páruult zivatárunk volt, mellyhez hasonlót egész nyáron nem értünk 's azóta kellemes meleg napjainkat mérsékelt hideg váltá fel. — A' földrengési tudósítások seregéből még ezeket szemeljük ki: **Kolozsvár** ott is volt az zugó morajjal, a' házfedelekről cserepeket, az eszterha-párkányokru a' vakolatot szórva le, falhasítás 's kémény és boltozat-döntéssel kalauzolva. **S. Ujhely** ben a' szentegyházi boltiveket 's magasb épületeket rongálta meg; **Ungvár** ott a' tornyokru zuhantá le a' keresztet 's a' Tiszát és Latorczát kavics és porondostul úgy felzavarta, hogy még ittott a' halak is partra sujtatának belőlök; a' városban pedig a' kövek szökdelésitől megrezzent kőműveseket szétugrasztotta; **N. Váradon**, a' sok épület közt a' székesegyházat, püspöki lakot 's főkép a' kaszányát rézselté össze; **Debreczen** ben több házrepedéken kívül a' ref. nagy egyházat isteni szolgálatra bántartalanná rongálta. De mint mult levelünk emlité, legkártekönyebben dult az Ér és Láp mentiben. Fényen a' templomot meghasgatta 's tornyát elferdítette, Szaniszlón mind a' 3 tornyot és szentegyházat összerombolta; **Körtvélyes** és **Piskolt** körül az utasok lovai a' hathatós ingástól térdre hulladoztak, egy szomszéd hegy pedig több helyen szürke-zavaros vizoszlopokat lövelt, mellyek mohó árjokkal kevés percz alatt az utat úgy előzönlék, hogy a' lovak lábszár - középig gázoltanak vízben.

Arad oct. 18kán: Megyénkben is bő volt az idei szőlőtermés 's a' szürt bor talán több mennyiségű, mint ekkor egész megyebeli kutainkból viz meríthetett volna. A' fejer mindenkit eddigi tapasztalás nyomán jóságával kielégít; de a' mi nagy hézagát szokta pótolni, hamarébbi 's jó áru eladhatásával, a' szőlősgazda szüret-lapította erszenyének, tudnillik a' veres bor, jó ez idén nem sok készült, mert a' ki olly hosszú ideig hagyá

azt törkölyén, mint máskor, vagy pedig, az idén is volt ollyas néhány napot arra nem használá, v. nem használható 's kiforrás végett hős pinczébe le nem tevé zöcskölt vagy csomoszlott mustját, az jobbadon megeczetesült, 's így 1827 óta egymást váltott éveinkhez képest folyó esztendőnk sem vala borra nézve jótékonyabb. Töppedt szem gyéren találkozott; 's a' mi volt is, nedvtelensége miatt nem vala nemesebb borkészítésre alkalmas, ennél fogva **Ménes** is kevés aszúborral dicsekhetik az idén mint **Hegyalja**. — **Szerednyéről** szinte nagy borbőséget irnak **Sber 18**ról, még pedig az 1811, 22 's 27dikinéh is sokkal kedvesebb italúval biztatnak, mert legkisebb csapás sem érte a' szőlőt, se madár se darázs nem pusztította, de itt is a' hosszú esőtlenesség miatt csekély volt az aszu, 's ezt kétségtelenül nyertek volna, ha szokott hegyaljai mód szerint **Simon-Judásig** halasztják a' szedést. — A' **Fertő** mellékről pedig ezeket vesszük egy hiteles levelezőnk tül **Sber 15**kéről: „Tegnapelőtt jártam meg a' **Fertő** nyugati igen szőlős vidékét, a' farkasdi, rákosi és ruszti szüreteken jelen voltam 's az Isten áldását szedegető lakosok közé vegyülve a' termés minősége 's ára felől tudakozódtam. A' gyümölcs igen szép 's teljes lépségű, főkép a' sopronyi legjelesb részen a' tó szélén; ép a' boori és farkasdi is, 's úgy tapasztalám, hogy **Farkasdon** legkevesebb aszu van. Reményöket, főkép a' farkasdiakét, a' termés felülmulja. Ezek sopronyi akó hasznót 10 forintért kínáltak, így a' rákosiak is; a' megyesiek 15—16 fton adák a' legjobb hegy-és helyekbelit; szomszédai a' rusztiak pedig már 30 for. kívántak egy akó tiszta mustért. — Gyakor tűzveszély is retgett bennünket e' rendkívüli száraz őszen. A' **Sopronyban** **Sber 2**kán a' casino-épülettel együtt elhamvadt 17 házon kívül, melly a' nagy szélben főkép a' belvárosiak közül sokat sziporkázó vészével majd kétségbeesésig szorongatott, sept. 23án **Német-Kereszturon** 163 ház lett pernyehalomná, 's igen számos főkép **Mozes-törvény-követő** családot juttatott véginségre, mert alig maradt 15 lakhely beégetlenül. Őszi veteményink jobbára még a' földben szunnyadoznak, Isten tudja, mikor virulnak szép reményinkre zölddél! De nemcsak **Soprony** hanem országunk egyéb tájairól is versenyt váltogatják egymást a' tűzhirek. Így felső **Zemplényben** **Órmezőn** 50 ház lett lángmortalékká; **Felső-Nánán** **Tolnában** aug. 6kán 2 óra közben (m. **Apponyi György** gróf, **Döry Vincze** földesurak 's a' högyészi közönség minden oltó ügyekezeti dacára is) a' papiak 's iskolaházzal 101 ház porladt el minden esüröstül, életestül, 's takarmányostul. Első szükség-enyhítésül az elégtéknek azonnal kül-

dött
késő
fát,
Józse
500
mérő
jósza
gr. t
ki,
még
verse
szük
dig
10
okoz
szár
áldoz
hely
egés
köz
hara
csér
nemz
ban
re es
jobb
bön
gok
gu d
nyez
fűdöz
mát
Jáno
is, r
egés

köz
a' ne
758
zeth
fekv
ünne
9—1
gyöz
li el
most
vagy
okta
zet
maga
foga
kiké
bul a
tatás
eszte
mi v
tossa

dött a' nemeslelkű földesuraság 200 kenyeret, 's később 578 szál tölgyfát építésre, 2150 szarufát, 4300 léczet's ezer zsupszalmát;—m. Apponyi József gr. 50 mérő kétszerest, 50 mérő zabot 's 500 zsupszalmát; nm. Apponyi Antal gr. 100 mérő zabot 's 500 zsupszalmát; Rudiczky József jószágigazgató 10 mérő kétszerest, Apponyi József gr. tisztsége szinte 10 mérő kétszerest 's a' gyönki, zombai és bonyhádi földesuraságok és számos még Baranya vmegyei községek is ugyszólván versenygve 's minden valláskülönség nélkül siettek szükölködő embertársikon segíteni. — Paksról pedig ezeket vesszük: „Városunkban f. h. 3kán esti 10¹/₄kor nem tudhatni gonozság v. gondatlanság okozta tűz támadván, kis idő alatt 34 ház lett, a' szárazság és viz szüke miatt gátot nem lelt, dühe áldozatjává, 's többet is el vala emésztendő, ha helybeli plebanus nt. Daróczy Zsigmond ur, ki egész viradtig volt jelen a' gyászhelyen 's néhány közbirtokos társinak tanácsai 's rendelkezései annak harapoztat hatatosan nem szegték volna el. Dicséret nélkül nem említhetni az itten tartózkodó nemzeti színész társaság néhány tagjainak az oltásban mutatott példás fáradozásit. A' kár-megítélésre csak azt jegyezzük meg, hogy többnyire a' legjobb telkes gazdákat érte a' csapás, kik a' küszöbön leskedő télre fölkészülvén, most már mind magok mind marhájkj élelmének, a' tetemes sokaságu drága szénának, csak hamvát szemlélik könnyező szemekkel. E' károsultak első szükegeik fődözésire a' helybeli földesurak azonnal jeles summát adakoztak; de magasztalást érdemel az itten Jánosy ur igazgatása alatt színészkedő Társaság is, melly szint e' célra egy jelesül játszott darab egész jövedelmét szentelé.

Gyakor kérdezősködések mellőztetéseül ezennel közhírré teszi a' vakok intézetének igazgatósága; hogy a' nevédek hónapos próbatéte, a' király-utezabeli 758 szám alatti, előbb Kemnitzer, most már az intézethez tartozó 's Valero selyem-gyárával szemközt fekvő házban, minden hónap utolsóján, vagy ha ez ünnep v. vasárnapra esnék, egy nappal előbb délelőtti 9—12ig fog tartatni ezentul, midőn is mindenki meggyőződhetik a' nevédek különféle tanulástárgybeli előmeneteikről. Egy úttal az is jelentetik, hogy most az intézet épületében annyi hely vagyon, hogy vagyonos vak gyermekeket is befogadhat nevelés 's oktatás végett, mellyről közelebb értesítést az Intézet Igazgatójától vehetni, ki az illy gyermekeket ön-maga közvetlen fölügyelése alá veendi. De kész elfogadni több olly szegény szüléjü vak gyermeket is, kikért valami nagylelkű pártfogó a' 144 ezüst forintbul álló járandóságot (mellyért a' vak nevédek oktatást, ruházatot, asztalt 's egyéb szolgálatot kap) esztendőnként emberbarátilag lefizetni kegyeskedik, mi végett a' pesti vakok intézetére ügyelők tek. biztossághoz szükegség járulni. 'S mivel több ízben történt

azon tudakozás: válljon elfogad é az intézet eleséget ajándékul? ezennel illő tisztelettel azon nyilatkozás adatik: hogy az intézet minden, bármi nemű adományt, a' legforróbb hálával fogad el, 's minden ajándékot, származzék bár az magát megnevezni akaró vagy nem akaró jöltevőtül, a' hirlapok által kihirdet nyilvános hála 's gyökeres bizodalom-megnyerhetésre szükegséges köz ellenőrség végett.

SPAN Y O L O R S Z A G.

Az Election (bordeauxilap) közbocsánati rendelés vázlatát közli, mellyet d. Carlos nov. 4kén (névnapján) szándékozik kiadni. Négy cikkelyből áll ez. Az első közbocsánatot igér minden politikai tett vagy véleményre nov. 4ig, 's azokért egy spanyol sem idéztethetik törvény elibe; a' 2dikban kiveszi e' közbocsánat alul a' statutitoknokokat, kik az ő törvényes kir. jogai bitorlását végrehajták, vagy megengedék; a' 3dik kiveszi azon cortes-tagokat, kik az ő családja kizáratását a' spanyol öröklésből szavazták vagy szavazandják. Ezek számüzetnek don Carlos statusaiból, javaik czimeik 's jövedelmeik pedig közvetlen örökösöikre szállanak. A' papok jövedelmei azonnal lezaratnak, 's ugyanazok kezesek és felelősök személyeik és javaikkal azon károkért, mellyeket végzéseik netalán az egyháznak, vagy magányosoknak okozhatnának; a' 4dik azon katonák és tisztviselőknék, kik d. Carlos névnapjától fogva őt királynak ismerik, nemcsak tisztségeiket 's méltóságaikat, mellyeket viselnek, meghagyja, de még jutalmat is ajánl. — Az Election Madridból azon hirt is adja, hogy Florez-Estrada, Palarea és mások következő indítványt tettek a' királyné költségeire nézve: Megfontolván, hogy 1823 óta a' királyi ház 53 millio realt emésztett el, azon, a' kincstárból elragadott rendkívüles mennyiségeken kívül, mellyek által a' kiadás 1829ben a' király egybekelése alkalmával 120 millióra, és 1833ban az anti-sali törvény elismerésével épen 175 mill. hágott, megfontolván, hogy a' királyságnak, képviselői rendszerben a' statusfő iránt tartozó tisztelet végett, pompával kell környezve lennie; megfontolván végre, hogy a' királyság tetemes királyi ősjavakkal bir, másrésről pedig a' kincstár helyzete ollyan, hogy folyó jövedelmei nem mennek többre 500 millio realnál évenként; — javasoljuk: nyilványítsa ki a' cortes, hogy a' király költségeire határozott mennyiség, soha a' folyó jövedelmek összelege huszad részét ne mulja fel; továbbá mindenik nagykoru és ház-as spanyol infansnak 1 millió realja járjon, fele a' hét éven fölül, és 21gyen alullevőnek és nőteleunek, még pedig azon föltétel alatt, hogy az infansok Spanyolországban lakjanak; mert azokra nézve, kik a' külföldön tartózkodnak, a' cortes

különös határozatára van szükség.“ E' javaslat, mint hiszik, sok támogatóra fog a' procuradorok között találni, mert eltökélték magokban, hogy a' takarékosagra igen fognak ügyelni. — A' párisi levelek folyvást állítják, hogy d. Miguel Spanyolországba érkezett. — Rodil general elbocsátását megnyervén, egyenesen Pamplonába ment 's ott Almildez alkirálytól utlevelet kért Corunába. Az éjszaki sereg vezérségét letette, ülésével is, mint ország procerje fölhagyott egészen, 's az estremadurai főkapitányságot is elhárította magától. — Guibelalde carlosi parancsnok Guipuzcoában elbocsátatott, mert vonakodott Zumalacarreguy parancsát teljesíteni.

Oct. 1jén végzé a' procurador-kamara vitáját a' külső adósságról, 's elhatározá, hogy a' kormányféle sort fogják megtartani; egyszersmind új kamatot alkota száztól öttel, melly az activ adósság képét viselje, 's mellyre a' régi kölcsönök említett (activ) része változtassék által. Nehézség támadt azon kérdésre nézve: mikép változzék a' száztól-hármas adósság száztól-ötös kamatozásúvá? Toreno azt javasla, hogy ne a' tüke vétessék itt alapul, hanem a' mindenik kötelezvényhez csatolt kamat, mit a' kamara el is fogadott. Továbbá az activ adósság fölszámításához (liquidatio) képest, 1835 jan. 1től fog kezdődni a' kamatfizetés. A' régi cortes-kölcsön (cortes-bons) kamatai végre a' passiv adósság jegyeivel fognak kifizettetni. — Madridi levél szerint: „A' pénzügy ministere benyujtá oct. 4kén a' procer-kamarának a' pénzügyi törvényjavaslatot úgy, mikép azt a' procurador-kamara elfogadá, azon megjegyzéssel, hogy a' kormány a' procuradorok módosítást javalja. 'S minden oda mutat, hogy mielőtt három nap elmulik, a' javaslat törvényne is fog válni. Másításra tehát többé nem számolhatni.“ — A' financz-minister következő rendelést bocsátott aug. 28kán a' vámtisztekhez, az utazók pogyászai közt találtató könyvek iránt: 1) Spanyolországba mindenféle nyelvű nyomtatott könyvet vihetni, akár régi, akár új, akár pongyola fűzetű, akár kemény kötésű, de minden munkából csak egy példányt, fél könyvvám-díjmellett, szembetűnő hosszu használás által elkopott könyvért semmi fizetés. 2) Szabad, spanyol könyveket is beszállítani, de csak egyegy példányban; Spanyolországban nyomtatott könyvért vám nem járul. 3) Önleg értetik, hogy a' behozatandó könyvekben a' főnálló törvényekkel semmi ellenkező ne foglaltassék. — A' spanyol új financzterv következő cikelyekből áll: 1) Valamennyi a' kormány által, különösen 1823 előtt és után, fölvett kölcsön a' Guebhardén kívül statusadósságnak ismértetik. 2) A' hitelezőkkel azonnal szám fog vettetni. 3) Jö-

vőre nézve az egész statusadósság hitelezetbelire (activ) és tartozásbelire (passiv) osztatik. Ezen átváltozás $\frac{2}{3}$ ban hitelező lesz, $\frac{1}{3}$ ban pedig tartozó. 4) Új tüke fog száztól-ötös kamattal alakíttatni, melly az activ adósság képviselője legyen, az átváltoztatás a' kamatoknál, nem pedig tőkénél fogva esik meg. 5) Hitelezeti adóssághoz azon kölcsön tartozik kamatostul, mellyet a' kormány most veszen föl, 's a' régi adósságnak a' 3ik cikelyben érintett $\frac{2}{3}$ része. 6) Tartozati adósság (passiv) a' régi adósságnak a' 3ik cikelyben említett $\frac{1}{3}$ részét teszi. A' régi kölcsönök kamat-maradéki tartozásbeli (passiv) adóssággal fognak kifizettetni. A' tartozati adósság kötelezvényei nem kamatoznak. Későbbi rendelés fog tétetni visszafizettetésök módjáról. 7) A' régi külső adósság valamennyi jegylevei ezen törvény kihirdetése napjától fogva egy év alatt, ujakkal fognak kicseréltetni. — A' financzminister rendeléseket teend, e' kicserélésnek a' londoni, párisi, amsterdami és antwerpi csarnokokban megtörténhetése iránt. E' határidő után a' kicserélés végett elő nem mutatott kötelezvények elvesztik a' különben nyerendő kamatokat. 8) Évenkénti előgondoskodásul fogyasztó tüke is fog száztól-félel alakíttatni. 9) A' fogyasztó tüke csupán hitelezeti adósság-kifizetésre fog fordíttatni. Mihelyt ebből bizonyos mennyiség ki lesz fizetve, ugyanannyi a' tartozásbeli adósságból hitelezésbelivé válik, 's az által kamatlábra és fogyasztásba jut. 10) A' külső adósság azon része, melly a' végre vétetett, hogy a' francia kincstár az 1828 dec. 30ki szerződés következésében kielégíttessék, továbbá Angliának az 1828 dec. 28ki egyezésben foglalt követelése, végre a' szövetséges éjszakamerikai statusok azon követelése, mellyek az 1834 febr. 17én kötött alkuiban állanak, a' fölebbi határozatok alá nem esnek. 11) A' financzminister fölhatalmaztatik valóságos 400 millio reálnyi kölcsön-vételre kincstár-hijányi fődözésül. 12) Fölhatalmaztatik ugyanaz, hogy száztól-ötös kamattal ugyanannyi tükét alkosson, 's annak fogyasztását a' 3ik cikelybeli határozás szerint eszközölje. 13) Szinte az fölhatalmaztatik megtenni e' törvény végbehajtására minden szükséges rendelést. — A' hírlapok és határszélekről érkező tudósításokbul az sülné ki, hogy d. Carlos támadólag készül munkálni; a' francia hivatalos lapok folyvásti hallgatása e' körülmények közt sokat jelent. A' carlosiak kettős munkássága, 's Minának parancsnoksági átvétele mellett kis idő mulva fontos híreket várhatunk a' háboru színhelyéről. — A' nyilvános figyelem Madridban a' carlosi összesküvésekre kezd hajlani. Valadolidban olly tervet fődöztek föl, mellybe 3000nél több személy van bonyolodva. A' vezérek jegyzéke

Madrid hatóság...
zi, min...
valami...
mellet...
genera...
csapati...
Campo...
sita cs...
lenzék...
tugáliá...
rilla k...
Madrid...
a' fina...
szerint...
dónak...
tudósi...
is elfog...
rint tel...
föl ide...
rályné...
guyt...
hogy...
oct. 17...
carreg...
szerint...
lomma...
hadisz...
bats is...
vén m...
veszte...
hamis...
tatják...
plona...
larcay...
szágib...
képest...
megha...
vedelm...

I...
Vincer...
küldet...
gyász...
(Pedro...
is kitü...
vencz...
pillant...
öt az...
történ...
Hitves...
Anglia...
d. Ped...
ment v...
ni szol...

Madridba már megérkezett. Ugy látszik, ha a hatóság ezen összeesküvés fonalait föl nem fedezi, mintha néhány nap múlva Castilia minden pontin valami lázadás készülne kitörni. Valenciában Morella mellett guerilla csoportok jelentek meg, 's Waldes general kénytelen volt Valenciát odahagyni, hogy csapatival azon guerillákat űzze. Cadix mellett a' Campo de San Roque nagyobb részében is carlosista csoportok járnak a' sikságot minden gát 's ellenzék nélkül, Eljen V. Károly-t kiáltozva. Portugáliával határos Estremadurában is számos guerilla keletkezett. — Oct. 9-rol azon hír érkezett Madridból, hogy a' procerek financiabiztossága a' financia törvényt a' procurador-kamarai végzet szerint minden másítás nélkül határozta elfogadandónak javasolni. A' biztosság 13kán fogja erről tudósítását tenni, 's azt hiszik, hogy a' procerek is elfogadják e' törvényt. — A' Moniteur szerint telegraphi hírnél fogva Lorenzo general vette föl ideiglen a' fővezérséget. Rend uralkodik a' királyné minden seregeiben. Cordova Zumalacarre-guyt Armescoa felé űzi, Oraa Borundában van, hogy mozgását segítse. A' többi párisi lap után oct. 17-rol bebizonyultnak látszik, hogy Zumalacarre-guy Bilbaot elfoglalá. A' Gazette de France szerint ezen elfoglalás 8kán történt, melly alkalommal Zumalacarre-guyval 7 csapat volt, és sok hadiszert jutott a' carlosiak kezébe. A' j. d. Débats is igazolja ezt bayonnei hireiből, azt említvén még, hogy Zumalacarre-guy számos embert veszte. — D. Miguelnek Spanyolországba megjöttét hamis hírek állítják. (Olasz hírek Modenába utaztatják házasodni.) Rodil seregei még mindig Pamplona vidékin ácsorognak. — Kir. rendelés a' villarcayoi lakosok kármentesítésükre a' zendítők jószágiból parancsolja vétetni a' kárpótlást. Ehez képest a' burgosi és santanderi kormányzóknak meghagyaték, hogy biztosak által a' zendítők jóvelmei és aratásából pótolják amazok veszteségét.

P O R T U G Á L I A.

D. Pedro sept. 28án estve takarított el st. Vincente de Flora egyházba, szive pedig Portóba fog küldetni. Három hónapi mély és három hónapi félgysz parancsoltaték. — A' braganzai hgasszony (Pedroné) betegül fekszik. — D. Pedro végtette is kitünteté benne a' katonát. Hízogó volt az kedvencez csapatjára nézve. Midőn tudnillik utolsó szempillantását közelgteni érzi, azt ohajtá: öltöztetnék őt az 5dik vadászszereg formaruhájába. Ez megtörténvén hátrahanyatlott lassanként 's elhunyt. Hitvesétől 's leányától már előbb bucsúzott el. — Angliába Lissabonból jött legújabb hírek szerint d. Pedro temetése sept. 27- és 28ka közti éjjel ment véghez, egyedül generáli temetéskor tartatni szokott szertartással. Terceira hg. beszédet tar-

tott az elhunyt sirjánál, koporsóján pedig következő felírás olvastaték: D. O. M. Petrus IV. Portugaliae et Algarbiarum rex, primus Brasiliae imperator ac Bragantiae dux, Joan. VI. imperatoris ac regis filius, Patriae libertatis assertor et vindex, dum Regnum in filiam carissimam Mariam II. sponte translatum Eius nomine reget, obiit, maximo omnium Lusitanorum luctu die XXIV. sept. anno Dom. MDCCCXXXIV. aetatis suae XXXVI.

Az udvar 28án a' Necessidades-lakba költözött által. Oct. 2án kézesókolás volt az ajudai palotában, mellyen az özvegy császárné meg nem jelent, de d. Izabella Maria infans hgasszony a' királyné oldala mellett volt. — A' ministeriumnak már oct. 3án nehéz próbát kelle kiállania, melly alkalommal az oppositio személyes gyűlöléssel látszék Palmella hg. ellen viseltetni. Az ugy nevezett infractio-biztosság, melly arra szokott ügyelni, hogy a' charta meg ne sértessék, fölszóllítatlanul tudósítást ada be az iránt: mikép van a' charta megsértve Palmella hgnek tanács-elnökké neveztetése által tárcza (portfeuille) nélkül. Hosszu vita után, mellyben Palmella hg. viseletét ügyekézik igazlani, csak 6 szóziati többséggel (50>44) határozá el a' kamara a' napi rendre térést. Royal Tar (hajó) födelén Bayard ur a' kül ügyek altitoknoka érkezett Lissabonból Angliába. Meg van többi közt bizva arra is, hogy d. Pedro kardját Leuchtenberg hgnek adja által, 's hija meg, hogy mihelyt lehet, siessen Lissabonba. Bayard ur egyszersmind azon irományokat elhozta, mint mondják, mellyek a' királyné 's a' herczeg közt teendő házasságkötésre szükségesek. — Napier tengeri főparancsnokságáról lemondott 's Angliába tér vissza. — Palmella hg. előterjeszté a' cortesnek az új igazgatás elveit, mellyek egyik fővonása lesz, hogy a' ministerium rendszere se hátrálni, se megállapodni nem fog, hanem inkább az ország intézvényeinek haladó fejlődést engedend. Másik fővonása pedig az igazgatás politikájának leend, hogy valamennyi portugálit megbékítsen egymással. Szabadság és nyugalom ezen pillantásban azon két fő jó, mellyet a' nemzet kíván; ugyanazt igéri a' királyné kormánya, 's a' ministerek kötelezettségeknek érzik magokat teljesíteni azt. Végre az is főfeladása a' kormánynak, hogy Portugália hitelét mind ben mind kün föntartani ügyekézzék.

F R A N C Z I A O R S Z Á G.

Egy lap arra figyelmeztet, hogy a' fontaine-bleau ünnepre, mellyen a' külső diplomaták udvari hintókban hordattak, a' párisi nemzeti őrség főtisztei meghíva nem voltak. — D'Erlon gr. Algier kormányzója fölszóllítást bocsátott az arab lakosokhoz, mellyben őket a' franczia hatóságok iránt engedelmességre, szorgalomra 's a' francziák

iránt barátságos viseletre inti. Eleje különösen így hangzik: „A' kegyelmes, irgalmas Isten nevében. Dicséret Istennek, a' világ urának, ki az utolsó napon megbíráland bennünket; jóságában reménylünk 's hatalmára támaszkodunk; ő az, ki a' jókat megjutalmazza, 's megbünteti a' gonoszokat; mert tudja még a' legtitkosb gondolatokat is, és semmi sincs rejtekben előtte. A' századok végén föltámasztja ismét a' holtakat, mert mindenható 's egyedül hatalmas. Övé legyen a' dicsőség! — A' francziák királyának, Isten védeczének kalifája, D' Erlon gr. ő excellentiája, a' francia birtokok főkormányzója Éjszakafrikában, francia pair, valamennyi arábhhoz, nagyhoz, kicsinyhez! A' francziák királya, Uratok 's az enyim, rám biztatermékeny országok igazgatását. A' hatalmas monarcha, kinek hatalma meggyőzhetetlen, 's kinek seregei olly számosak, mint a' pusztá homokszemei, 's kinek hajóji valamennyi tengeren czikáznak, csupán jótétekkel ohajt rajtatok uralkodni. Mindnyájan, kik most az algieri kormányásban laknak, az ő gyermekei minden törzsökfaj (nemzetség) 's vallási különség nélkül“ 's a' t. Vége felé azt mondja: „Soha ne felejtsetek főkép azt, hogy a' francziák Afrika földét soha nem hagyandják el, 's hogy a' föld nemzetei 's népei nagyon jól tudják: mennyivel tanácsosb a' francziákat barátul mint ellenség gyanánt tekinthetni.“ Midőn D'Erlon gr. a' szárazra lépett, számos, Algieral szomszéd törzsök követségeket küldöda, hogy a' hatóságok iránt tiszteletüket jelentsék. — A' Szajna megyeispáni tanács Leon grófot a' st. denisi nemzeti őrség parancsnokát 2odszor is 10 hónapra függeszté föl hivatalától. A' st. denisi nemzeti örök az ítélet kihirdetése után tüstént elhagyák helyeiket 's fegyvereiket letevék. Leon gr. kéré őket: maradván, minthogy feljebb folyamodott 's jó reménységgel van ügye iránt. A' nemzeti örök kérelmére semmit sem hajtottak; Leon gr. lépéseire pedig azon végválasz jött: „Hol parancsnok nincs, katoná sincs. Point de Commandant, point de Soldats.“ Egyik párisi lap szerint Livingston ur, az éjszakamerikai követ Párisba megérkezett, 's mint mondják, új javaslatot hoz a' kormányától azon 30 milliónyi követelés iránt, melyet utóbbi ülésében nem fogadott el a' kamara. Mondják, az éjszakamerikai kormánynak szándéka e' követelés $\frac{1}{2}$ -át elengedni. Azonban kevés a' remény, hogy a' kamarát ezen lépés is engedékenységre bírja. Ezen egész ügy mind e' mellett, nehezen fogná Éjszakamerika és Franciaország közt a' barátságos viszonyt megzavarni. —

A N G L I A.

„Jegyzésre méltó, ugymond az ang. Courier, hogy azon időben az edinburgi természettudomá-

nyos gyülekezettel, Stuttgartban hasonló tartaték. Mind a' kettőn megjelentek vendégül külföldiek is, kik honjokat Németország 's Nagybritanniával barátságos kapcsolatok köté össze. E' szíves cserének béke-főntartási szempontbul a' nemzetek közt nem tulajdonítunk ugyan annyi nyomadékokat, mint a' kereskedési kapcsolatoknak, mert ezek az anyagi — tehát hangosb — érdekeket egyenlítik ki, de annyi még is csirázik belőle, hogy a' nemzeti antipathiák, 's a' becskörség számolgotásai, melly nemzeti gyűlölségeket ohajt gerjeszteni, általa napról napra csökkenni és semmisülni fognak. Ehez képest reméljük, hogy e' gyülekezetek évenként meg fognak ujulni, 's habár, mint szinte tartunk tőle, alapos tudomány-bővítésre nem sokat szolgálhatnak is, legalább az emberszeretés 's humanitas határait tágítandják az által, hogy a' világ csendét főntartani segítik.“ — A' Standard, melly keményen mérgelődik, hogy O'Connell és Cobbett — két nagy név Johnbull előtt — barátságos viszonyban állva egymáshoz a' ministeriumot támogatják a' köznép előtt, nagy örömmel közöl némi, Londonban keringő pásztori dalt „bucolicum Carment“, melly kölesönös beszélgetésből áll O'Connell és Cobbett közt, mellyben előbbi gúnyszavaik 's mostani dicséreteik nevetetőleg össze vannak fércelve 's halmozva, végzetül, ugymond, megesőkoikozik a' két tisztes bajnok, 's ezután a' földre sújtja egymást. — A' Morning-Chronicle is kikel O'Connell izgatásai ellen, mondván, hogy az egyedül a' pénz-szükségben gyökerezik. Erre az Albion (torylap) azt mondja: „A' dolog ugyan igaz, de nem újság. O'Connell ur évenként tetemes mennyiséget tud elkölteni, 's az izgatás legjobb speculatióknak tetszik előtte. Nem kételkedünk, hogy 8,000 font sterling (200,000 v. forint!) évenként a' kincstárból olly engesztelő volna politikai ármánykodására, mint olaj a' vizre. Mondják, a' nemzet nem hibázna, ha nyugalmas viseletét évenként nem fölötte nagy áron vásárolná meg. Mi nem így vélekedünk. A' czél bármi jó lenne, mindazáltal olly méltatlan (alávaló) eszközt, mint O'Connell megvásároltatása, nem igazolhatna. Kétségkívül szomorú dolog a' küzdeni-tartozás olly emberrel mint O'Connell; de meggyőzni őt még is mindig jobb, mint megvásárlani. Ezen eszköz becsületesebb.“ — A' torylapok nem örömezt látják, hogy O'Connell a' ministeri párt részén van; innen a' nem minden szemrehányástól ment férfít csak azért is ostromolják, hogy benne, mint a' ministerium emberében, a' ministereket is csipdezhessék. — A' kormány rendszabályai folyvást sükeresek Irlandban. Azon pompásan hirtelt gyülekezetek, mellyekkel a' conservatívek a' kormányt és katolikusokat akarák ijesztgetni, vagy nem

olly gy
meg az
kodást
gyarap
só aratá
Irlandb
kimutat
ottani
előtt es
mióta o
galom
osztott
közleke
az útb
mosra
ni kezd
szükség
tiót mé
volt jav
lett az
azon v
kereske
ban vár
kereser
hinárbo
zsariás
folyvás
lamint
határoz
fogadjá
ország
sükere
szükség
reforml
mind a'
veszély
napszá
hamark
az egy
ról hat
legény
tottak
K
Bentlin
fekütt.
16ról j
két par
meivel
(Cleres
minster
A' tűz
ütött ki
tal az é
tett hir
oltották

olgy gyakran történnek, vagy kevesen látogatják meg azokat. A' köznépek között kevesebb erőszakoskodást hallhatni. Földművelés, kereskedés, és ipar gyaraposznak, mi onnan is szembetűnő, mert az utolsó aratáskor nem jött annyi kenyér v. arató Angliába Irlandból mint máskor. A' tapasztalás mind inkább kimutatja, hogy inség és szükség vadította el az ottani népet annyira. A' hegységekben, hol ez előtt csak vétkek 's gonosztettekről lehet hallani, mióta országutakat csináltatott a' kormány, nyugalom és rend uralkodik. Nemesak az útszínálást osztott a' nép közzé pénzt, hanem a' megkönnyült közlekedés a' földművelést is annyira emelé, hogy az útbiztosak gyakran nem tehetnek napszámossra szert, csak magas bérért. Angliában is hinni kezdik, hogy Irlandra nézve áldozatokra lesz szükség, 's ha a' kormány a' rabszolga-emancipációt még rosszabb időben 's körülmények között bátor volt javasolni, husz millio font sterling ajánlás mellett az ültetvényeseknek kárpótlásul, nem hájtván azon veszélyre, hogy a' gyarmatokkal tán minden kereskedés megszűnhetik miatta; annál biztosabban várhatni mostan, hogy Irland állapotján is gyökeresen szándéka segíteni, kiemelve azt azon hinárból, mellybe uralkodási vágy, fősvénység, zsariás, és előítéletek buktatták. — A' skótok folyvást megmaradnak szabadelmű elveikben. Valamint előbb Greyt's Broughamot, úgy most az elhatározott demokrata elvű Durhamot üdvözik, 's fogadják mindenütt ünnepélyesen, ki szerte járja országjokat. Durham gróf nyilvános fölléptének sikere lehet a' nép előtt. Mert míg a' javítások szükségéről beszél, 's a' kormány késedelmét a' reformbill óta világosan gáncsolgatja, egyszersmind a' beszéd meggyőző erejével azt is mutatja: mi veszélyek fenyegetnék akkor még a' legalábbvaló napszámoss is, ha a' nép részéről meggondolatlan hamarkodó sürgetés által zavar keletkeznék, és az egyesek birtoka bántortalaná tétetnék. Ugyanerről hatalmas szókat mondott a' dundeei kézműves legények követéhez is, midőn azok fölírást nyújtottak be neki.

Keletindiából jött magányos levelek szerint Bentinck lord a' kormányzó súlyos betegségben fekütt. — Rendkívüli alkalommal Londonbul oct. 16ról jött hírnél fogva, ezen nap este mind a' két parlamentház könyvtáraival 's biztossági tere-meivel, az elnöki házzal, 's parlamenti jegyzők (Clercs) laképületeivel együtt elégett. A' Westminsterhallt 's törvényszéki palotákat megmenték. A' tűz este 6 óraker a' felsőház kávéházában ütött ki az által, hogy azon csöveket, mellyek által az épület melegül, gondatlanul fűték. Az említett hírek elindultakor (éjféltör) az égést még nem oltották volt el egészen. — Sligo marq. Jamaica

kormányzója következő bélyegző felszólítást bocsátott a' főlzabadiott, de még inaskodó négekhez: „Az új tanítványokhoz Jamaica! Aug. elsője elmúlt, 's ti nem vagytok többé rabszolgák. Az angol nemzet és uraitok nagylelkűsége 's embersége (humanitas) a' szolgaság állapotjából az inasságéba iktatott titeket. Töletek függ egyedül, meddig maradjatok e' viszonyban. Ti, kik tanítványok vagytok a' házi szolgálathban, négy év múlva, tehát 1838 aug. 1jén, egészen szabadokká lesztek, ha viseletitek által azt továbbra nem halasztjátok. Két évvel korábban nyertek szabadságotokat meg, mint az ültetvénybeli munkások. De éppen azért, mint minden szolga, egész időtöket uraitoknak tartoztok ajánlani. Ha elszöktök, uraitok magok, mint előbb, meg nem büntethetnek; ellenben a' hatóságnak vagytok alávetve, melly törvény szerint fogja rátok mérni a' büntetést. Azért tanácslom, tegyétek kötelelességeteket, és szolgáljátok uraitokat jó kedvvel; hálával tartoztok nekik, 's így fizethetitek azt le legjobban. Ti az ültetvényeken dolgozó egyéb tanítványok! hat évig tartoztok dolgozni, de azon nagy kitüntetéssel birtok, hogy uraitoknak időtök csak kisebb részével tartoztok. Uratok hetenként csak 40 $\frac{1}{2}$ óranyi munkát kívánhat töletek, 's azt a' hét öt első napjaira oszthatja tetszése szerint, úgy mindazáltal, hogy napjában 9 óránál többet dolgozni nem tartoztok; kivévén, ha szélvész, zivatar, földrengés és áradás vagy egyéb köz csapás kívánna azt; vagy pedig az év azon részeiben, mellyekben az ültetvényesnek földművelésre, vetésre, aratásra vagy termés-behordásra nézve segítségre sürgetőbb szüksége van. Azon munkások azonban, mellyeket ilyenkor dolgoztok, a' máskoriakkoz számíttanak. Tanácslom uraitoknak, hogy veletek hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön nyolcznyolcz, pénteken pedig 8 $\frac{1}{2}$ órát dolgoztassanak, szombat és vasárnap egyedül a' töletek, 's a' többi napokon szerzendő nyugorák is. A' hétnek 168 órája van, mellyekből uraitoknak csak 40 $\frac{1}{2}$ órával tartoztok. Számotokra tehát még 127 $\frac{1}{2}$ óra marad fen. Az ur tartozik nektek ruházatot, 's földet adni eleség-termesztésre, ugyszinte orvosságot is ha megbetegültök. Se az urnak, se a' fölügyázónak, se általjában senkinek sem szabad titeket verni, vagy megkötözni. Nem bűnhódhattok ezentul, hanem csak az a' végett rendelt bíró parancsára. Ki a' bíró fölhatalmazása nélkül kezét rátok teszi, vagy ellenetek emeli, önmagát teszi ki legkeményebb büntetésnek. Ha rosszul viselitek magatokat, szabad, uraitoknak titeket külön elzáratni; de ha úgy hiszitek, hogy igazságtalanul történt az, panaszt tehettek a' bírónál, ki tartozik a' dolgot megvizs-

gálni. Gondoljátok meg, hogy én jó szívvvel vagyok irántatok, 's hogy a' király fölügyelés végett küldött ide, hogy mindenkinnek igazságot szolgál-tassak. Azért valahányszor igazságtok van, számolhattok védelmemre. Ki igaztalanságot követel, legyen az ur, vagy tanítvány, büntetéstől meg nem menekszik. De tanácslom, ha szíveteken jól-létetek, ügyekezsetek, hogy uraitokat legjobb bárántokká tegyétek. — A' M. Chronicle azt tanácsoltatja levelezőjével: jó volna Durham lordnak Londonban is politikai lakomát adni, mi azonban ha megtörténnék, a' ministereket hozná zavarba, nem tudván, ha meghivatnának, oda menjeneke, vagy elmaradjanak?

OROSZORSZÁG.

Az orosz rendőrségről nem rég érdekes adatok jelentek meg. A' sz. pétervári lapok szerint az ország börtöneiben 1831ben 37,782 személy vala, de köztük sokan, minthogy egy helyről másra vitettek, kétszer vannak följegyezve. Itasság 's azzal összekötött vétkekért 4659; lopásért 4474; utlevél-hijány és szökés miatt 3708, koldulás és kóborlásért 3371; hamisításért 1186; adósságért és nem fizetett adóért 1178 's a' t. vala fogoly. A' családok keblében, kétségkívül a' legnagyobb vétkeket szokták elkövetni. Illy nemű vétkek 1831ben az egész országban 140 számuak valának. Az atyagyilkosság ezekhez olly arányban állott, mint 1: 85höz 's mindössze 4 volt; férjgyilkolás mint 1: 3hoz 's összesen 18; nőgyilkolás több mint $\frac{1}{4}$, összesen 38; testvér-ölés több mint $\frac{1}{2}$, összesen 12; magzatölés $\frac{1}{2}$, összesen 68. Egyéb nemű gyilkosság 1131 történt; öngyilkolás 1104. — A' Sziberiába küldött vétkek számáról pedig ezt olvashatni: „Sziberiába kénytelen munkára 's településre 1754 óta küldözik a' vétkeket. Mivel azonban ezen ügyigazgatásba hibák csúsztanak, 1819 óta mindenik száműzött helyzete törvényesen határozatlik meg. 1822ben így osztályozá fel a' kormány e' száműzötteket: 1) napszamosak a' gyárakban; 2) utcsinálók az e' végre határozott parancsnokságok alatt; 3) napszamosak városi kézműveseknél; 4) a' szolgaczeh tagjai; végre 5) mint telepedők, 's a' pétervári ujság szerint még ollyak is, kiket öreg-ségök miatt a' községeknek kell tartani. A' száműzöttek települése vagy ugy történik, hogy csupán oda parancsoltatnak a' többi lakosokhoz, minden segítség nélkül, vagy segedelmet kapnak egyszersmind. Ez utóbbi móddal azonban 1822ben

fölhagyott a' kormány; mert részint sokba került, részint bizonytalan sikerü, mivel elszökdöstek, de később ismét elővette. 18' Sig, mennyire a' hi-jányos tudósításoknál fogva állíthatni, évenként 2500 embert küldöttek oda. 1819ben 3141et; 1820ban már 4051et; 's ez időtül fogva 1823ig, melyben a' szabályozó ukáz megjelent, évenként 4—5000et. E' szabályozásnál fogva Sziberiába küldöttek azok is, kik eddig vármunkára valának ítélve, e' miatt az elhurezoltak száma tetemesen öregbült, ugy hogy 6 év alatt 1829ig 64,035 személy vitetek oda, mi évenként 10,067 főre megyen. Az asszonyok száma a' férfiakéhoz ugy áll, mint 1: 10höz.“ Ehez képest az 1831ik évi 37,782 vétkes és vétketlen fogoly közül 10,067 személynél, vagy is $\frac{1}{3}$ adnál több küldetett Szibe-riába.

TÖRÖKORSZÁG.

Legujabb levelek szerint Ali fölboszankod-ván azon, hogy a' szultán a' syriai háborgásokat tartományai elragadására szándékozik használni, már most függetlennek határozta el magát nyilváni-tani. Mint mondják eziránt világosan fejezte ki ma-gát; e' miatt a' hajósereget sietve készíték ki, 's oct. 23kán annak a' tengersikra kelle szállania. — Konstantinápolyból jelenti a' Times, hogy a' por-ta nem rég rendszabályt bocsáta ki, mely nem-csak a' görögöket, hanem az egész keleti keresz-tyén lakosságot elkedvetleníté. A' legtekintetesh görögöket magához hivatá tudnik a' nagy vezér, 's csász. fermánt olvastatott előttük el, mely az eddigi konstantinápolyi patriarcha letételét és utód-ja (successorra) kineveztetését foglalá magában. Mi-óta az osman dynastia Konstantinápolyban létez, hasonló még nem történt. Még a' görög zendülés és háborgások alatt is meghagyá a' szultán a' gö-rögöknek azon jogot, mellyél jogva ők választ-haták patriarchájokat tulajdon zsinatjok által. — A' török seregek áthajózása Áziába, 's ez által a' készüllet háborura, habár nem olly szembetü-nőleg is, de folyvást tart. A' syriai hírek nem kedvezők, az izgás 's buzongás növekszik, 's Ibrahim basa nehezen lesz képes magát fentar-tani. A' drúzok elhagyják fejedelmöket, 's azon 10,000ból, kiket Ibrahimhoz vezetett, már alig maradt 3000 meg. Honfijai árulónak nézik a' fej-delmet, 's mint gyanítják az aegyptusi főszálláson is kevés bizodalommal vannak iránta. Jeruzalem körül ismét fölkelő csoportok tanyáznak, 's noha munkátlanok, de Ibrahimnak akadályul vannak. —

A' gabona pesti piaczi ára octob. 24kén 1834:

posz. m. vál. gar.	legjobb	közép	csékély	posz. m. vál. gar.	legjobb	közép	csékély
Tisztabuza	146 $\frac{1}{2}$	133 $\frac{1}{2}$	126 $\frac{1}{2}$	Zab	72	70 $\frac{1}{2}$	69 $\frac{1}{2}$
Kétszeres	120	113 $\frac{1}{2}$	110	Köles	—	—	—
Rozs	110	106 $\frac{1}{2}$	—	Köleskása	213 $\frac{1}{2}$	200	186 $\frac{1}{2}$
Arpa	96 $\frac{1}{2}$	93 $\frac{1}{2}$	90	Kukoricza	96 $\frac{1}{2}$	93 $\frac{1}{2}$	90

P é n z k e l e t :

Bécs october 25dikén négy pár pengő pénzben				
Status 5 pC. kötel.	93 $\frac{1}{2}$	1834	statusköles.	—
„ 4 pC.	92 $\frac{1}{2}$	Kam. 2 $\frac{1}{2}$ pC. kötel.	58 $\frac{1}{2}$	
„ 1820 köles.	—	Bankrészevény	1259 $\frac{1}{2}$	
„ 1821 ¹ „	137 $\frac{1}{2}$	Cs. arany pCt. agio	—	